

H20 – Emakon ruokinta – kuivaruokinta

Ruoki rajoitetusti ensimmäisen imetysviikon ajan, sen jälkeen emakon syöntihalun mukaan

→ Optiimaalinen ruokinta

Ennen porsimista:

1. Laskeaksesi ruokinta määrät tulee sinun tietää paljonko yksi litra rehua painaa?
2. Ennen odotettuun porsimiseen valmistumista, ruoki 3,5 ry/emakko/päivä.
3. Paria päivää ennen odotettua porsimista (päivä 115), vähennä rehumäärää 2,5 - 3,0 ry/emakko/päivä.

Porsimisen jälkeen:

1. Ruoki emakot 3-8 kertaa päivässä.
2. Ruuhen tulee olla tyhjä 25 - 35 minuutin kuluttua ruokinnasta. Tarkista vähintään kerran päivässä.
3. Päivä porsimisen jälkeen, anna emakoille n. 3,0 ry/emakko/päivä
4. Nosta päivittäistä ruokamäärää 0,25-0,5 ry/emakko/päivä. Katso H21 - Ruokinnan yksilöllinen säätö porsimisen jälkeen ja liite 19 – Ohjaava ruokintataulukko.
5. Tavoitteena on nostaa emakon ruokintataso 7 päivän kuluessa porsimisesta 5,5 - 6,0 ry/emakko/päivä tasolle. Korkeampi ruokintataso tässä kohtaa lisää riskiä emakon myöhemmälle syömättömyydelle.

Hyvä kuntoinen emakko- valmiina imettämään

- Porsimisosaston ruokintataulukon periaate. Katso liite 19 – Ohjaava ruokintataulukko. Taulukko pitää säätää karjan omien tarpeiden mukaisesti.

Jos emakon syönti on alle ruokinsuositusten, tarkista:

- lämpötila emakon oleskelutilassa
- Emakon kuntoluokka ja ruokinta joutilasosastolla
- Ruokinnan laatu ja hygienia
- Veden saanti ja ruokintamäärää.

Jos emakot yleisesti laihtuvat:

- Riittämätön ruokintamäärä
- Rehun määrä on oletettua pienempi. Emakot eivät saa tarpeeksi ruokaa virheellisestä ruokintajärjestelmän säädöstä, epätarkasta rehunjaosta tai esim. ruokintaputkien tukoksesta johtuen.

Huono hygienia vaikuttaa syöntiin → maidontuotantoon

Jos yksi tai muutama emakko lopettaa syömisen (menee tukkoon):

- Ongelmia veden saannin kanssa
- Huono hygienia ruokintakaukalossa tai putkistossa.
- Ruokintalaitteen virheellinen säätö, emakko saa odotettua vähemmän rehua.
- Rehun määrä on arvioitua suurempi, emakko saa enemmän rehua, kun tarkoitettu.
- Emakko on sairas tai sillä on vatsahaava.
- Lihava emakko syö vähemmän verrattuna emakkoihin, joilla on oikea kuntoluokka.

Jos ruokintamäärä ei täsmää, emakko saa vähemmän ruokaa kuin on tarkoitus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Lisäkommentteja – Emakon ruokinta – kuiva ruoka

1. On tärkeää tietää mitä yksi litra rehua painaa, jotta voit laskea oikeat ruokintamäärät. Helppo tapa on päästää 1, 2, 4, ja 6 litraa rehua ämpäriin ja punnita keskimääräinen paino per litra. Tee tämä tilallasi jokaiselle erityyppiselle ruokintalaukulle. Kun tiedät rehun energiapitoisuuden, voit laskea päivittäisen rehun määrän ruokintakerroittain. Katso liite 2 – Ruuan punnitseminen.
2. On tärkeää varmistaa emakoiden korkea rehun syöntikyky, hyvän maidontuotannon ja hedelmällisyyden takaamiseksi. Oikea kuntoluokka porsimishetkellä varmistaa emakon syöntikyvyn ja vähentää lapavaurioiden riskiä. Katso liite 20 – Fyysisen kunnan arviointi ja ruokinta.
3. Liian korkea ruokintamäärä ennen porsimista lisää M.M.A:n riskiä ja kaksinkertaistaa utaretulehduksen esiintymisen. Rajoita ruokinta ennen porsimista 2,5-3,0 ry/emakko/päivä. Rehumäärän vähentäminen päivä ennen porsimista ei vaikuta porsaan syntymäpainoon tai kasvuun, mutta vähentää porsimiseen liittyviä ongelmia. Emakon ruokahalu voi olla huono porsimisen tienoilla. Tyhjennä siksi aina ruokintakaukalo ennen seuraavaa ruokintaa, jos emakko ei ole syönyt. Tarkista että emakko saa tarpeeksi vettä, koska veden saanti vaikuttaa syömiseen. Jos emakko ei ole syönyt kaikkea ruokaa porsimisen aikana, tyhjennä kaukalo ja tarjoa sille puhdasta vettä kaukalosta.
4. Ruoki emakot vähintään 3 kertaa päivässä. 5-8 ruokintaa päivässä parantaa emakoiden syöntikykyä ja vähentää laihtumisen riskiä. Tämä vaikuttaa positiivisesti lapavaurioiden ehkäisyyn ja nostaa porsaiden vieroituspainoa, kun vieroitus tehdään 5 viikon jälkeen.

Esimerkki ruokinta-aikataulusta, kolme ruokintaa/päivä:

- ruokinta kello 6-8
- ruokinta kello 11-12
- ruokinta kello 15 (kello 21 kun on kuuma)

Esimerkki ruokinta-aikataulusta, viisi ruokintaa/päivä:

- ruokinta kello 5-6, 7-8, 11-12, 15-16 ja 20-21

Ilta ja aamuruokinnan välissä tulee olla lepoaikaa vähintään 8 tuntia

5. Varmistaaksesi riittävän energian saannin käytä niin korkeita ruokinta määriä, että osan emakoista (5-8%) ruokintakaukalo pitää tyhjentää päivittäin. Emakot jotka eivät syö eivät välttämättä ole sairaita, mutta ovat mahdollisesti menneet tukkoon (lopettaneet syönnin) ja niiden ruokintaa on säädettävä hetkellisesti alaspäin. Esimerkki työrutiineista ruokinnan aikana:

Ennen ruokintaa:

- Tyhjennä ruokintakaukalot, jos niissä on jäljellä rehua edellisestä ruokinnasta. Jos kaukalossa on paljon ruokaa, älä ruoki emakkoa seuraavan ruokinnan aikana.

Ruokinnan jälkeen:

- Ovatko kaikki emakot saaneet ruokaa?
  - Nousevatko kaikki emakot ylös? Jos ei, katso H15 – Emakon sairaudet ja hoito.
  - Syövätkö emakot 25 – 35 minuutissa? Katso H21 – Ruokinnan yksilöllinen säätö porsimisen jälkeen
  - Jos emakko ei ole syönyt 25 - 35 minuutin aikana, tyhjennä ruokintakaukalo muutaman tunnin jälkeen, varmistaaksesi että emakko saa puhdasta vettä. Porsivilla emakoilla tyhjennä kaukalo puolen tunnin jälkeen, jotta vedensaanti helpottuu.
6. Liian runsas ruokinta voi aiheuttaa emakon tukkeutumisen (syönti lakkaa → vaikuttaa negatiivisesti maidontuotantoon). Jos emakko saa liian vähän rehua imettämisen aikana se laihtuu. Laihat emakot palautuvat huominkin porsimisen jälkeen.
  7. Lisää ruokintamäärää hitaasti välttääksesi emakon tukkoon menemisen ja varmistaaksesi hyvän energiatason maidontuotantoa varten. Katso H21 – Ruokinnan yksilöllinen säätö porsimisen jälkeen.
  8. Ensimmäisen viikon aikana ei ole tarvetta nostaa ruokinnan määrää enempää kuin 5,5 - 6,0 ry/emakko/. Jos ruokintamäärä on tässä vaiheessa korkeampi, voi emakko mennä tukkoon myöhemmin imettämisen aikana. Kahden viikon imetyksen jälkeen, tulisi emakon saada 8-9 ry/emakko/päivä. Sen jälkeen emakkoa ruokitaan ruokahalun mukaan ja välttäen laihtumista.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin